

Uppföljning år 2010

Handlingsplan för sexuell hälsa –
med inriktning på ungdomar och unga vuxna

Therese Rostedt
Folkhälsoplanerare
Folkhälsoavdelningen
Landstinget i Jönköpings län
Maj 2011

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Sammanfattning	3
Inledning	4
Metod	4
Resultat	5
Statistik – sexuellt överförbara infektioner och aborter	5
Gemensamma insatser för att minska antalet fall av sexuellt överförbara sjukdomar (hiv/STI) och antalet oönskade graviditeter.	10
Specifika insatser för att minska antalet fall av sexuellt överförbara sjukdomar (hiv/STI)	13
Specifika insatser för att minska antalet oönskade graviditeter	17
Slutsatser	19
Bilaga 1	20
Bilaga 2	21

Sammanfattning

Sexuell hälsa är en viktig friskfaktor och har betydelse för individens livskvalitet och psykiska hälsa. Det är också en viktig bestämningssfaktor för en god folkhälsa.

Uppföljningen visar på att det utifrån handlingsplanen har genomförts flera förbättringar inom olika områden. En stor framgång som fortsätter är klamydiatest via webben där vi når målgruppen ungdomar och unga vuxna, särskilt män. Flera landsting i landet har gjort studiebesök för att se hur vi arbetar med detta. En viktig arena att nå målgruppen är ungdomsmottagningarna där nätverksträff med HBT-utbildning och arbete med att ta fram gemensamma riktlinjer för ungdomsmottagningarna i länet genomförts. Smittspårningen har utvecklats och följer Socialstyrelsens riktlinjer för smittspårning.

Förbättringsområdet arena skolan har kommit igång och arbetsgrupp finns tillsatt för att titta på sex- och samlevnadsundervisningen samt förbättra samverkan mellan skola och aktuella verksamheter inom Landstinget. Kompetenshöjning för personal inom kommun och landsting pågår. Ett mer aktivt förebyggande arbete mot oönskade graviditeter kan förbättras ytterligare.

Arbete för en mer likvärdig ungdomsmottagning i länet pågår. Riktad screening till särskilt utsatta grupper bör utredas vidare.

Det ser ut som att klamydia minskar i länet vilket också är en trend i hela landet. Antalet aborter är relativt konstant i vårt län. *(Korrigeras om siffrorna för 2010 visar något annat.)*

Sammanfattningsvis har handlingsplanen lett till att aktivt arbete kommit igång för att minska STI/hiv och oönskade graviditeter. En revidering bör omfatta översyn av delmål, insatser och mått för att göra dessa mer specifika. En dialog mellan olika verksamheter bör föras för att lyfta andra målgrupper som bör vara med i kommande uppdatering av handlingsplanen.

Inledning

Sexualiteten är något som alla människor föds med och bär med sig genom livet, oavsett om man lever i en relation eller inte. Sexuell hälsa är en viktig friskfaktor och har betydelse för individens livskvalitet och psykiska hälsa. Sexualiteten påverkar individens tankar, känslor och handlingar. Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för sexuell hälsa är en viktig samhällsangelägenhet och en viktig bestämningfaktor för en god folkhälsa.

Landstingsfullmäktige antog den 10 mars 2009 handlingsplanen för sexuell hälsa med inriktning på ungdomar och unga vuxna¹. Folkhälsoavdelningen har i uppdrag att följa upp de mått och indikatorer som finns i handlingsplanen.

Syftet med handlingsplanen är att förstärka det arbete som bidrar till en god sexuell och reproduktiv hälsa bland ungdomar och unga vuxna i Jönköpings län. De insatser som görs ska vara hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande både generellt och inriktade till utvalda grupper med särskilda behov. Handlingsplanen riktar sig till berörda aktörer i länet. Dokumentet ska vara vägledande och stödjande i det vardagliga arbetet för att prioritera insatser inom den egna verksamheten och i samarbete med andra.

Handlingsplanen har två övergripande mätbara mål vilka ligger i linje med nationellt uppsatta mål. Eftersom målen påverkas av många olika faktorer finns mätbara delmål att gemensamt arbeta för. Målet med handlingsplanen är också att öka samverkan inom och mellan olika verksamheter för att på bästa sätt kunna möta individens behov och nå en god folkhälsa.

Handlingsplanen ska följas upp årligen och en revidering kommer att göras under 2011.

Metod

Varje enskild verksamhet ansvarar för att insatserna genomförs och att måtten kan följas upp utifrån handlingsplanen. Folkhälsoavdelningen ansvarar för att sammanställa de insamlade måtten i handlingsplanen och sedan återrapportera till berörda verksamheter. Landstingets tvärsektorieella STD-grupp ansvarar för att handlingsplanen uppdateras och att information skickas ut till berörda verksamheter.

Folkhälsoavdelningen samlade in data under våren 2011. Insamlingen har skett i form av brev och samtal till berörda verksamheter. I breven framgick vilka mått som verksamheten skulle besvara. Viss information har också hämtats från olika befintliga register.

¹ Handlingsplan för sexuell hälsa – med inriktning på ungdomar och unga vuxna, Landstinget i Jönköpings län. 2009. Handlingsplanen samt beslut i Landstingsfullmäktige finns att hämta på intranätet <http://www.lj.se/index.jsf?childId=9571&nodeId=33544&nodeType=12> samt externwebben <http://www.lj.se/infopage.jsf?nodeId=32006>

Resultat

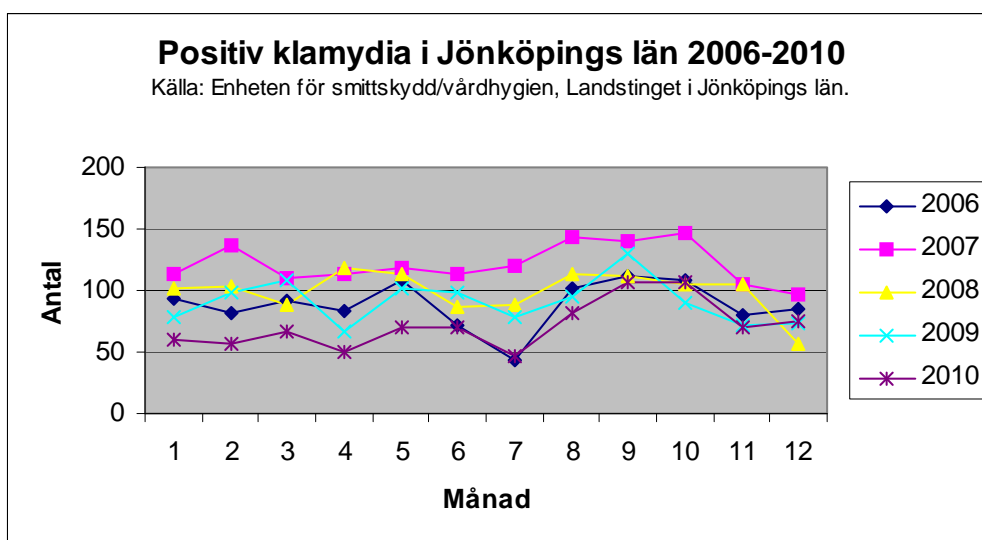
Resultaten redovisas inledningsvis utifrån de två övergripande målen. Sedan följer redovisning av delmålen som syftar till att uppnå de två övergripande målen. Där det är möjligt finns jämförelser med år 2009.

Som vägledning i sammanställning finns gröna, gula och röda punkter som visar på hur långt arbetet framskridit.

- = är genomfört eller pågår kontinuerligt
- = bör förbättras eller är på gång
- = ej genomfört

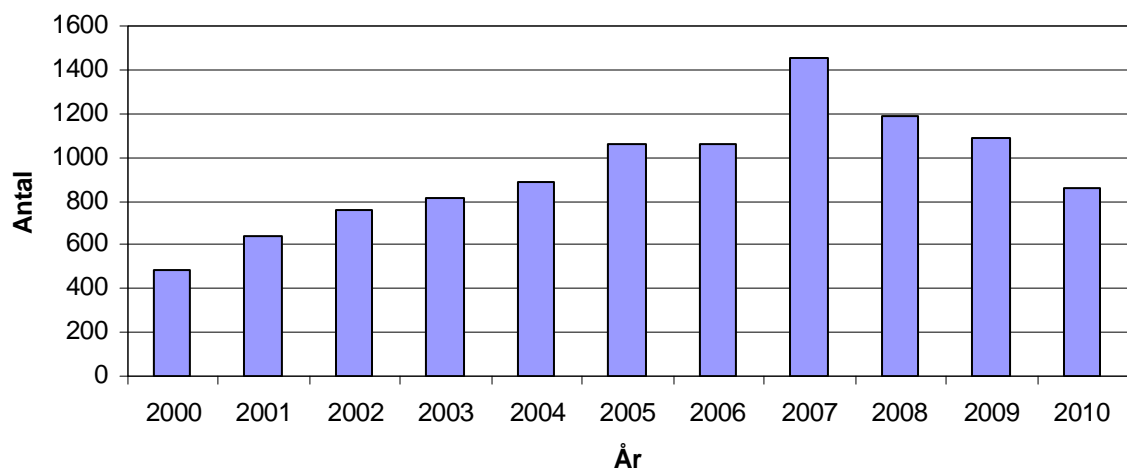
Statistik – sexuellt överförbara infektioner och aborter

Mål	Strategi	Indikatorer
1. Minska antalet fall av sexuellt överförbara sjukdomar (hiv/STI) (FHI, målområde 7 och 8)	Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande insatser - generella och riktade till utvalda grupper - utifrån tjejers och killars olika behov och resurser - utifrån olika sexuell läggning och funktions hinder.	- Antal klamydiatester (per månad). - Antal diagnostiserade klamydiainfektioner (per månad). - Antal testade och diagnostiserade fall av övriga STI och hiv, enligt smittskyddslagen (per månad). Samtliga indikatorer uppdelade på kön och ålder.
2. Minska antalet oönskade graviditeter (FHI, målområde 7 och 8)	Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande insatser - generella och riktade till utvalda grupper - utifrån tjejers och killars olika behov och resurser.	- Antal aborter/1000 kvinnor fördelat på olika åldersgrupper, 15-44 år (per år).

Antal positiva klamydia i Jönköpings län 2000-2009.

Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län

Tabell 1. Antal klamydiatester i Jönköpings län 2010, 2009 och 2008 fördelat på ålder, kön, mottagning och via webben.

(Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien och mikrobiologen, Landstinget i Jönköpings län)

Ålder	kön	Klamydia- provtagning via web 2010	Klamydia- provtagning 2010	Klamydia- provtagning 2009	Klamydia- provtagning 2008
00-04	m	-	6	4	11
00-04	kv	-	7	3	8
05-09	m	-	0	0	0
05-09	kv	-	1	1	1
10-14	m	-	9	6	8
10-14	kv	-	35	42	29
15-19	m	32	523	709	769
15-19	kv	83	2701	2919	3224
20-24	m	247	1179	1534	1558
20-24	kv	336	3520	3717	3960
25-29	m	142	657	694	852
25-29	kv	124	1478	1655	1612
30-34	m	69	298	337	382
30-34	kv	42	798	885	846
35-39	m	30	207	191	174
35-39	kv	32	542	627	659
40-44	m	10	133	131	132
40-44	kv	30	388	464	455
45-49	m	14	86	85	76
45-49	kv	5	188	231	214
50-70	m	6	126	74	100
50-70	kv	7	117	102	117
Totalt		1209	12999	14411	15187

Ovanstående tabell 1 kring antal klamydiatester innefattar webbtester för år 2010 och tester på olika mottagningar för åren 2008-2010. Spridningen i ålder vad gäller webbtester och tester på mottagning är liknande men med den noteringen att i åldersgruppen 25-39 år är det fler män än kvinnor som testar sig via webben. Skillnaden är också en jämnare könsfördelning på webbtester. Flest tester görs i åldersgruppen 15-29 år.

Tabell 2. Antal klamydiatester och antal positiva tester fördelat på män och kvinnor samt tester på mottagningar och via webben år 2010 i Jönköpings län.					
<i>(Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län)</i>					
	Antal undersökta prover via mottagning	Positiva	Män positiva	Kvinnor positiva	Positiva per månad i %
januari	1071	55	26	29	5,1%
februari	1090	51	26	25	4,7%
mars	1125	63	29	34	5,6%
april	1030	44	16	28	4,3%
maj	976	64	29	35	6,6%
juni	1025	64	24	40	6,2%
juli	789	39	16	23	4,9%
augusti	1006	73	31	42	7,3%
september	1317	98	37	61	7,4%
oktober	1258	97	42	55	7,7%
november	1046	63	28	35	6,0%
december	1048	75	30	46	7,2%
Totalt	12781	786	334	452	
	Antal inskickade prover via webben	Positiva	Män positiva	Kvinnor positiva	Positiva per månad i %
januari	96	5	2	3	5,2%
februari	93	6	5	1	6,4%
mars	83	3	2	1	2,6%
april	100	6	4	2	6,0%
maj	88	6	5	1	6,8%
juni	86	6	3	3	7,0%
juli	117	8	8	0	6,8%
augusti	138	9	1	8	6,5%
september	127	6	5	1	4,7%
oktober	124	9	6	3	7,3%
november	137	7	4	3	5,1%
december	109	3	1	2	2,8%
Totalt	1298	74	46	28	

Differensen mellan siffrorna i antal klamydiatester via webben mellan tabell 1 och tabell 2 beror på att de inskickade proverna i tabell 2 kan vara beställda under 2009 men analyserade under 2010. Differensen mellan antalet prover mellan tabell 1 och tabell 2 beror på olika sökmetoder i databaserna. Granskning av detta pågår.

Det är 1542 beställningar gjorda via webben och av dessa beställningar är 78% inskickade för analys under 2010.

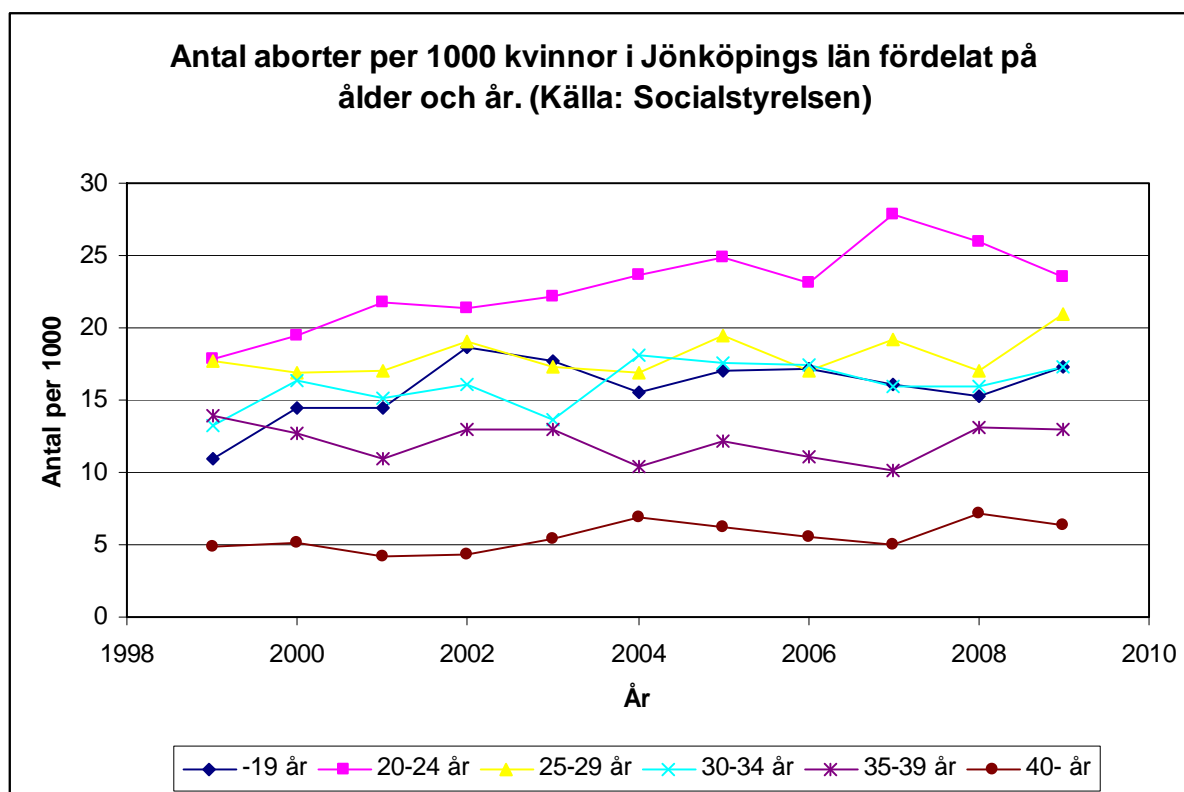
Tabell 3a. Antal testade och diagnostiserade fall av Hiv, Gonorré och Syfilis fördelat på kön år 2009. (Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län)

Månad	Hiv			Gonorré			Syfilis		
	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)
Januari	197	524		38	52		53	413	
Februari	223	572		23	52		66	413	
Mars	280	551		24	48		100	407	
April	265	485		19	39	1 M	105	335	
Maj	199	428		38	33		89	314	
Juni	209	525	1 K	32	61	1 K	87	404	1 K
Juli	147	463		21	61		50	373	
Augusti	199	511		39	60		76	402	
September	217	543		24	64		95	433	
Oktober	233	551	1 K	23	46		105	451	
November	183	504		36	52	2 M	77	309	1 K
December	178	515		39	39	1 K	75	421	
Totalt	2530	6172	2K	356	607	3M, 2K	978	4675	2K
Totalt män och kvinnor	8702		2	963		5	5653		2

Tabell 3b. Antal testade och diagnostiserade fall av Hiv, Gonorré och Syfilis fördelat på kön år 2010. (Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län)

Månad	Hiv			Gonorré			Syfilis		
	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)	Antal analyser män	Antal analyser kvinnor	Antal nya fall (K=kvinnor, M=män)
Januari	197	529		24	42		67	435	
Februari	233	523	1 M	37	54		100	421	1K, 1M
Mars	274	601	1K	39	51	1M	115	483	1M
April	200	503	1K	38	52	1M	68	393	1K
Maj	205	493	1K	34	47		90	366	
Juni	248	545		28	40		100	436	1M
Juli	142	472	1M	29	45		37	370	
Augusti	210	552		32	60	1M	89	430	
September	249	616		52	97	1K, 1M	109	494	
Oktober	225	573		71	68	2K, 3M	88	440	1K
November	200	534	1K, 1M	70	58	1K, 1M	88	424	1K, 3M
December	195	616	1K	49	76		106	517	
Totalt	2578	6557	3M, 5K	503	690	8M, 4K	1057	5209	6M, 4K
Totalt män och kvinnor	9135		8	1193		12	6266		10

Antalet testade och diagnostiserade fall för Hiv, gonorré och syfilis har ökat sedan 2009. När det gäller Hiv har merparten med sig smittan från sitt hemland, vilket delvis speglas av invandringen till Sverige från andra länder med högre prevalens av HIV. Detsamma gäller för syfilis att redan smittade personer som kommer från länder med högre prevalens av syfilis flyttar till länet. Gonorré ökade under hösten och smittan har kunnat spåras till två olika utbrott med sekundärfall där gonorrén har kommit in till länet via två av varandra oberoende personer med två olika stammar av gonorré som inte bedöms vara inhemska.

Antal aborter har inte uppdaterats på grund av att Socialstyrelsen inte utkommer med uppgifter förrän 7 juni 2011. Länets siffror kommer sättas i relation till rikets.

För att uppnå målen att minska sexuellt överförbara infektioner (STI/hiv) och antalet oönskade graviditeter krävs olika delmål med tillhörande insatser, mått och ansvariga för genomförande och uppföljning. Nedan redovisas insatser och mått utifrån vilka delmål de syftar till att påverka och uppnå samt i vilken grad de är uppfyllda.

Gemensamma insatser för att minska antalet fall av sexuellt överförbara sjukdomar (hiv/STI) och antalet oönskade graviditeter.

Delmål 1+2:1 Kvalitetssäkrad och likvärdig ungdomsmottagning																																																																						
<i>Insats/Mått</i>	Uppföljning 2009 och 2010																																																																					
<i>Tillsätta arbetsgrupp som tar fram gemensam struktur för ungdomsmottagningarna i länet.</i> Kartläggning av verksamheten utifrån Socialstyrelsens kvalitetsindikatorer (per år).	● 2010 en nätverksträff för ungdomsmottagningarna i länet har genomförts. Under förmiddagen arbetades fram en grund till gemensamma riktlinjer för ungdomsmottagningarna i länet och på eftermiddagen höll RFSL riks en grundutbildning i HBT (homosexuella, bisexuella och transpersoner). Samtliga mottagningar i länet var representerade med minst en person. Deltagande professioner var undersköterskor, barnmorskor, kuratorer och psykologer från kommun och landsting. Utvärderingen visar att samtliga var nöjda med dagen och de såg ett stort värde i att träffas och utbyta erfarenheter och tankar. ● 2010 Två rapporter är framtagna som visar nuläge och gemensamma riktlinjer för ungdomsmottagningarna, (hälso- och sjukvårdsavdelningen, folkhälsoavdelningen). Arbetet pågår och inget beslut taget. ● 2009 Arbetsgrupp finns tillsatt som tittar på gemensam struktur för ungdomsmottagningarna. I arbetsgruppen ingår samordningsbarnmorskor från de tre sjukvårdsområdena, ungdomsmottagningen i Jönköping samt folkhälsoavdelningen. ● 2009 nätverksträff för ungdomsmottagningarna i länet startas. ● 2009 Kartläggning av ungdomsmottagningarnas verksamhet har genomförts av student, Sofie Ceder, under våren 2009 i samverkan med folkhälsoavdelningen och ungdomsmottagningarna. Separat rapport finns på folkhälsoavdelningen. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen, KHV(kvinnohälsovården), UM (ungdomsmottagningar), Hälso- och sjukvårdsavdelningen</i>																																																																					
<i>Studiebesök och/eller gruppinformation (åk 8 eller 9 och särskolan)</i> Antal ungdomar som deltagit på studiebesöket (per år).	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="5" style="text-align: center;">Andel eller antal elever i årskurs 8 och 9 som varit på besök på ungdomsmottagningarna i länet under läsåret 2009/2010 fördelat per kommun. (Källa: Ungdomsmottagningarna)</th> </tr> <tr> <th rowspan="2" style="text-align: left;">Ungdomsmottagningar</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Åk 8</th> <th colspan="2" style="text-align: center;">Åk 9</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Tjejer</th> <th style="text-align: center;">Killar</th> <th style="text-align: center;">Tjejer</th> <th style="text-align: center;">Killar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eksjö</td> <td colspan="4">84 tjejer och 90 killar i åk 8 och 9</td> </tr> <tr> <td>Nässjö</td> <td style="text-align: center;">83%</td> <td style="text-align: center;">84%</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sävsjö</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">86% (tjejer och killar)</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> </tr> <tr> <td>Tranås</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Svar saknas.</td> </tr> <tr> <td>Vetlanda</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">94% (151 tjejer och 179 killar)</td> <td style="text-align: center;">7 st *</td> <td style="text-align: center;">10 st*</td> </tr> <tr> <td>Jönköping</td> <td style="text-align: center;">40%</td> <td style="text-align: center;">37%</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gnosjö KHV</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Data ej tillgänglig.</td> </tr> <tr> <td>Gislaved</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td style="text-align: center;">-</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">75% (tjejer och killar)</td> </tr> <tr> <td>Vaggeryd (Skillingaryd)</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Data ej tillgänglig.</td> </tr> <tr> <td>Värnamo</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">46% (tjejer och killar i åk 8 och åk 9)</td> </tr> <tr> <td>Mullsjö</td> <td colspan="4" style="text-align: center;">Svar saknas.</td> </tr> </tbody> </table> - Vetlanda UM har haft besök av 32 st Särskoleelever från åk 7 upp till gymnasiet samt Folkhögskolan Ädelfors. - Jönköpings UM har träffat 27 elever från särskolan. - Förutom studiebesöken görs informationsinsatser på föräldramöten, deltagande i temadagar och klassrumsinformation med mera. o Jönköping – 27 grupper främst gymnasiet (drygt 530 elever) o Vetlanda – 7 föräldramöten åk 8, lektion omvårdnadsprogrammet, heldagsinformation 19 klasser åk 2 gymnasiet, 3 temadagar gymnasiet. o Sävsjö – 1 st temadag gymnasiet o Nässjö – 1 st informationsdag o Eksjö – 18 st tillfällen o Värnamo – 42 gruppstillfällen o Gislaved – 33 gruppstillfällen o Övriga ej redovisat eller ej utfört. * Missat besök i åk 8.	Andel eller antal elever i årskurs 8 och 9 som varit på besök på ungdomsmottagningarna i länet under läsåret 2009/2010 fördelat per kommun. (Källa: Ungdomsmottagningarna)					Ungdomsmottagningar	Åk 8		Åk 9		Tjejer	Killar	Tjejer	Killar	Eksjö	84 tjejer och 90 killar i åk 8 och 9				Nässjö	83%	84%			Sävsjö	86% (tjejer och killar)		-	-	Tranås	Svar saknas.				Vetlanda	94% (151 tjejer och 179 killar)		7 st *	10 st*	Jönköping	40%	37%			Gnosjö KHV	Data ej tillgänglig.				Gislaved	-	-	75% (tjejer och killar)		Vaggeryd (Skillingaryd)	Data ej tillgänglig.				Värnamo	46% (tjejer och killar i åk 8 och åk 9)				Mullsjö	Svar saknas.			
Andel eller antal elever i årskurs 8 och 9 som varit på besök på ungdomsmottagningarna i länet under läsåret 2009/2010 fördelat per kommun. (Källa: Ungdomsmottagningarna)																																																																						
Ungdomsmottagningar	Åk 8		Åk 9																																																																			
	Tjejer	Killar	Tjejer	Killar																																																																		
Eksjö	84 tjejer och 90 killar i åk 8 och 9																																																																					
Nässjö	83%	84%																																																																				
Sävsjö	86% (tjejer och killar)		-	-																																																																		
Tranås	Svar saknas.																																																																					
Vetlanda	94% (151 tjejer och 179 killar)		7 st *	10 st*																																																																		
Jönköping	40%	37%																																																																				
Gnosjö KHV	Data ej tillgänglig.																																																																					
Gislaved	-	-	75% (tjejer och killar)																																																																			
Vaggeryd (Skillingaryd)	Data ej tillgänglig.																																																																					
Värnamo	46% (tjejer och killar i åk 8 och åk 9)																																																																					
Mullsjö	Svar saknas.																																																																					

	● För 2010 har vi tagit fram andelen elever istället för antalet vilket innebär att vi får en bättre uppfattning av hur många vi når i varje kommun, se ovanstående tabell. Det finns dock problem med detta eftersom alla inte registrerat andel och inte fördelat på tjejer och killar. Arbete med förbättring av mätningen pågår. ● 2009 Tabellen nedan uppger antal elever som besökt ungdomsmottagningarna. I vissa fall görs studiebesöken på kvinnohälsovården om närhet till ungdomsmottagning saknas. Uppgifter saknas från Gnosjö kommun. Särskolan är ofta integrerad i ordinarie klasser, 32 elever uppges varit på UM från särskolan på högstudier i länet och 10 elever från gymnasier i länet har varit på UM. I två tredjedelar av fallen kommer initiativet till studiebesöken ifrån skolorna. Besöken har ett stort värde för att främja sexuell hälsa anser personalen. Kommande uppföljning bör redogöra för andelen ungdomar som nåtts samt uppdelat på kön. <table border="1" data-bbox="539 712 1356 945"> <thead> <tr> <th colspan="5">Antal elever på studiebesök på ungdomsmottagningar och vissa kvinnohälsovårdsmottagningar (åk 8, åk 9 och särskolan) i Jönköpings län läsåret 2008/2009.</th> </tr> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Studiebesök på mottagning</th> <th colspan="2">Information i skolan</th> </tr> <tr> <th>Årskurs 8</th> <th>Årskurs 9</th> <th>Årskurs 8</th> <th>Årskurs 9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>UM</td> <td>1508</td> <td>515</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>UM inom KHV</td> <td>1638</td> <td>240</td> <td>150</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>KHV</td> <td>162</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Summa</td> <td>3308</td> <td>755</td> <td>150</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> Källa: Folkhälsoavdelningen, enkätundersökning KHV, UM och STD-mottagningar	Antal elever på studiebesök på ungdomsmottagningar och vissa kvinnohälsovårdsmottagningar (åk 8, åk 9 och särskolan) i Jönköpings län läsåret 2008/2009.						Studiebesök på mottagning		Information i skolan		Årskurs 8	Årskurs 9	Årskurs 8	Årskurs 9	UM	1508	515	0	0	UM inom KHV	1638	240	150	0	KHV	162	0	0	0	Summa	3308	755	150	0
Antal elever på studiebesök på ungdomsmottagningar och vissa kvinnohälsovårdsmottagningar (åk 8, åk 9 och särskolan) i Jönköpings län läsåret 2008/2009.																																			
	Studiebesök på mottagning		Information i skolan																																
	Årskurs 8	Årskurs 9	Årskurs 8	Årskurs 9																															
UM	1508	515	0	0																															
UM inom KHV	1638	240	150	0																															
KHV	162	0	0	0																															
Summa	3308	755	150	0																															
<i>Insatser på gymnasiet (åk 2 och vid särskilda behov, önskemål)</i> Andel gymnasieskolor som samverkar med ungdomsmottagningen (per år).	● 2010 Ungdomsmottagningens samverkan med gymnasieskolorna i länet ser olika ut. Gislaved, Värnamo, Gnosjö, Vetlanda, Nässjö, Sävsjö, Eksjö har samverkat på något sätt med samtliga gymnasieskolor i sina kommuner. Jönköping har samverkat med 5 st (Sandagymnasiet, PerBrahe, Bäckadal, Erik Dahlberg och Gränna skola). STD-mottagningen samverkar också med gymnasieskolor i Jönköping. Övriga har ej samverkat, uppgift saknas eller gymnasieskola saknas i kommunen. Källa: Ungdomsmottagningarna i länet. ● 2009 Ungdomsmottagningens samverkan med gymnasieskolorna ser väldigt olika ut i länets kommuner. Någon form av samverkan har skett med 46% av gymnasieskolorna i länet, oftast i form av deltagande på skolornas temadagar. Detta säger inget om antalet elever som nåtts. 2009 STD-mottagningarna har samverkat med 4 gymnasieskolor samt Högskolans internationella studenter. Källa: Folkhälsoavdelningen, enkätundersökning KHV, UM och STD-mottagningar																																		
Delmål 1+2:2 Ökad kunskap bland ungdomar om sexuell hälsa																																			
<i>Insats/Mått</i>	Uppföljning 2009 och 2010																																		
<i>Tillsätta arbetsgrupp som tar fram gemensam struktur för sex- och samlevnadsundervisningen i skolan från förskoleklass till år 3 på gymnasiet utifrån skolverkets riktlinjer.</i> - Andel skolor som uppger att de har sex- och samlevnadsundervisning (per år).	● 2010 har tillsatts en länsexpertgrupp med olika representanter från Landstinget, kommunerna, Regionförbundet och högskolan för lärande och kommunikation. Projektledare på 20% har drivit arbetet tillsammans med folkhälsoplanerare från Landstinget. Kommunikationsplan finns framtagen. Aktiv dialog med utvecklingsledare i länet har förts samt länsexpertgrupp. För att nå ut med forskningsresultat, utbildningar och annan information byggs ett nätverk av kontaktpersoner upp från grundskolor och gymnasieskolorna i länets olika kommuner. Syftet är att ta fram en likvärdig struktur för sex- och samlevnadsundervisningen i skolan. Detta bygger på att Landstinget erbjuder redskapen medan skolorna själva tar ansvar för genomförandet. Det planeras kontaktpersonsträffar och																																		

- Andel barn och ungdomar som fått sex- och samlevnadsundervisning i åk 9 och åk 2 på gymnasiet (vartannat år).	lärandeseminarier samt utbildningar via Adlongruppen (7 landsting och 1 region i samverkan kring sexuell hälsa). Projektet pågår 2010-2012. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen</i> ● 2010 Hösten 2011 genomförs en ny baslinjemätning med kontaktpersonerna från varje skola kring sex- och samlevnadsundervisningen. ● 2010 Andel barn och ungdomar som fått sex- och samlevnadsundervisning i åk 9 och åk 2 på gymnasiet har inte varit möjlig att få fram. ● 2009 på våren genomfördes en datorbaserad enkät till skolsköterskor i samtliga åk 7-9 skolor samt gymnasier i länet, privata och kommunala. Svarefrekvensen var 68,3%. I åk 7-9 har samtliga kommuner besvarat enkäten från minst en skola. För gymnasiet saknas svar från 4 kommuner. Resultatet är därför inte heltäckande för länet. Majoriteten av skolsköterskorna på skolorna uppger att det bedrivs någon form av sex- och samlevnadsundervisning i skolan och att den fungerar bra. De flesta anser dock att det finns behov av att utveckla detta område genom bland annat förbättrad samverkan inom skolan samt med landstinget. Till stöd för en förbättrad sex- och samlevnadsundervisning i skolan efterfrågas kompetensutveckling, undervisningsmaterial samt erfarenhetsutbyte. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen, (2009 enkätundersökning skolsköterskor).</i>
<i>Allmänna insatser i form av kondomutdelning, informationsmaterial och mediasatningar.</i> Antal insatser (per år).	En stor del av informationsmaterial och mediasatningar har även under 2010 varit fokuserat på Klamydiatest via webben för att sprida denna tjänst. ● 2010 Radiojingle har gått på radio Rix FM i syfte att göra reklam för klamydiatest via webben under vecka 15, 16, 22, 34, 35, 44, 50. <i>Källa: STD-mottagningen, Jönköping.</i> ● 2010 Marknadsföring i samband med Klamydiatest via webben har gjorts via pressmeddelande, artiklar i olika tidningar, affischer, flyers, testinstruktioner, annons i webbtidningar och LandstingsNytt samt TV-inslag. En webbplats har skapats för webbtestet. <i>Källa: Informationsavdelningen</i> ● 2010 STD-mottagningen i Jönköping har haft öppet hus i samband med klamydiamåndag och i samband med det affischerat på gymnasieskolor. <i>Källa: STD-mottagningen, Jönköping</i>
<i>Tillsätta arbetsgrupp med olika kompetenser från skolan som tar fram och implementerar en verktygslåda om sex och samlevnad för personal inom skolan.</i> Andel skolor som använder verktygslådan (per år).	● 2010 har tillsatts en länsexpertgrupp med olika representanter från Landstinget, kommunerna, Regionförbundet och högskolan för lärande och kommunikation. Projektledare på 20% har påbörjat arbetet med att ta fram en webbaserad verktygslåda/hemsida (www.lj.se/sexochsamlevnad) som ska vara ett stöd för skolorna i deras sex- och samlevnadsundervisning. Beräknas vara klar juni 2011. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen</i>
Delmål 1+2:3 Ökad kunskap bland personal inom Landstinget och kommunerna	
<i>Insats/Mått</i>	Uppföljning 2009 och 2010
<i>Utbildning till berörd personal i motiverande samtal (MI).</i> Antal personer som genomgått utbildning i MI (per år).	2009 och 2010 Folkhälsoavdelningen organiserar MI-utbildningar för personal inom Landstinget. Under 2010 deltog 59 personer och av dessa kom 3 personer från Kvinnohälsovården i Jönköpings sjukvårdsområde. ● 2009 80 % av skolsköterskorna har genomgått utbildning i MI. ● Andel barnmorskor med MI utbildning Värnamo 100% (2009 och 2010),

	Högländet 92% (2009 och 2010) och Jönköping 35% (2009). ● 67% av smittspårarna har gått MI utbildning med inriktning smittspårning via Adlon under 2009. Källa: Folkhälsoavdelningen, Kvinnohälsovården (Regionalrapport 2009)
Grundutbildning för personal inom Landstinget och kommunerna. Antal deltagare från Jönköpings län i utbildningarna samt deras verksamhetsområde (per år).	● 54 personer anställda inom olika kommuner i Jönköping län och inom landstinget i Jönköpings län har deltagit i Adlons utbildningar under 2010, motsvarande siffror för 2009 var 9 personer. ● Grundutbildning: HBT (homosexuella, bisexuella och transpersoner) för personal på ungdomsmottagningarna i länet. (RFSL riks). 34 personer deltog. Källa: Länshälsolaget, Östergötland i samverkan med Adlon kunskapscenter, Folkhälsoavdelningen.
Delmål 1+2:4 Ökad kunskap bland föräldrar om ungdomars vanor som rör sex, och samlevnad och alkohol.	
Insats/Mått	Uppföljning 2009 och 2010
Information om sex, samlevnad och alkohol på föräldramöten i åk 7-9 i samband med aktuell undervisning. Andel skolor, åk 7-9, där föräldrar fått information om sex och samlevnad i samband med föräldramöten (per år).	● I enkätundersökningen från 2009 uppger 38% av skolorna att föräldrarna får information, via föräldramöten eller på annat sätt, om att deras barn har sex- och samlevnadsundervisning i åk 7-9. Ingen uppföljning gjord 2010. Källa: Folkhälsoavdelningen, enkätundersökning skolsköterskor.
Informationsutskick till föräldrar om sex, samlevnad och alkohol. Antal kommuner som gör utskick i samverkan med Landstinget (per år)	● Detta har inte genomförts under 2009 och 2010. Källa: Folkhälsoavdelningen

Specifika insatser för att minska antalet fall av sexuellt överförbara sjukdomar (hiv/STI)

Delmål 1:1 Effektiv rådgivning och smittspårning i samband med hiv/STI																
Insats/Mått	Uppföljning 2009 och 2010															
Kvalitetssäkra smittspårningen ytterligare genom implementering av den nationella handboken "Smittspårning vid sexuellt överförbara infektioner". Antal smittspårade personer som anmäls till smittskyddsläkare för vidare handläggning (per tertial).	Antal smittspårade personer med klamydia som anmäls till smittskyddsläkare under 2009: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2010</th> <th>2009</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1:a tertialet</td> <td>73</td> <td>67</td> </tr> <tr> <td>2:a tertialet</td> <td>56</td> <td>87</td> </tr> <tr> <td>3:dje tertialet</td> <td>98</td> <td>91</td> </tr> <tr> <td>Totalt</td> <td>227</td> <td>245</td> </tr> </tbody> </table> Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län		2010	2009	1:a tertialet	73	67	2:a tertialet	56	87	3:dje tertialet	98	91	Totalt	227	245
	2010	2009														
1:a tertialet	73	67														
2:a tertialet	56	87														
3:dje tertialet	98	91														
Totalt	227	245														
Förkorta ledtiderna mellan provtagning och första smittspårningsbrevet. Andel genomförda smittspårningar inom ledtiden 2 veckor (per tertial).	2010 ● Uppföljningen av smittspårning har justerats och följer numera Socialstyrelsens rekommendationer vilket medför att det inte är jämförbart med år 2009. Registrering sker av antalet inpatienter, antal identifierade partners, antal oidentifierade partners och antal utlandskontakter enligt tabell nedan. För att se fördelning för olika månader se bilaga 1.															

Antal indexpatienter, antal identifierade partners, antal oidentifierade partners och antal utlandskontakter fördelat på länets sjukvårdsområden och ungdomsmottagningen i Jönköping under 2010.

Källa: STD-mottagningen, Ryhov.

	Ungdoms- mottagningen Jönköping	Värnamo sjukvårds- område	Höglandets sjukvårds- område	Jönköpings sjukvårds- område
Indexpatienter	58	59	83	114
Identifierade partners	115	106	171	221
Oidentifierade partners	8	11	1	18
Utlands- kontakter	7	9	2	35

Källa: STD-mottagningen, Jönköping

2009

● Under mars månad 2009 gjordes en enkät angående smittspårning hos STD-kuratorer samt Ungdomsmottagningarna i Jönköpings sjukvårdsområde. Tanken var att denna enkät skulle komma ut per tertial. Då resultatet på 1:a undersökningen visade på så positiva resultat har det inte känts att behovet av undersökningen behövt upprepas. De tittar nu på andra frågeställningar som bättre kan hjälpa dem att kvalitetssäkra arbetet .

Antal smittspårningsärenden samt antal första brev fördelat på länets sjukvårdsområden och ungdomsmottagningen i Jönköping under 2009.

	Ungdoms- mottagningen Jönköping	Värnamo sjukvårds- område	Höglandets sjukvårds- område	Jönköpings sjukvårds- område
Antal smittspårnings- ärenden	29	12	29	26
Antal 1:a brev/inom 14 dagar	70	14	46	55
Antal 1:a brev efter 14 dagar	1	0	7	0

Statistiken fokuserar på tiden från och med att kurator mottager remiss till att smittspårningen påbörjats. Målet är att kontakt har tagits inom 14 dagar.

Relevant och uppdaterat material ska göras tillgängligt för alla vårdgivare i FAKTA, vilket är kopplat till Cosmic.

● Arbetet är pågående inom olika delar i FAKTA.. Under FAKTA levnadsvanor finns sexuell hälsa vilket ska fokusera på de preventiva insatserna som hälso- och sjukvården kan göra, uppdateringar sker kontinuerligt.

Källa: Folkhälsoavdelningen, STD-mottagningen Jönköping

Delmål 1:2 Ökad provtagning av hiv/STI med särskilt fokus på utvalda grupper.

Insats/Mått

Genomföra riktad screening av utvalda grupper utifrån befintlig forskning (msm, utlandsresenärer, differentialdiagnoser - upprepade urinvägsinfektioner (UVI)).

Klamydiaprovtagning ska öka med 10% år 2009.

Uppföljning 2009 och 2010

● Någon riktad screening har inte genomförts under 2009 eller 2010.

● 2009 delades ett resekit ut till de som vaccinerar sig i samband med utlandsresor. Materialet har funnits tillgängligt, metoden för användandet bland personalen kan förbättras. 2010 dessa finns inte längre att beställa.
Källa: Adlon kunskapscenter, regional samverkan 8 län

● Antal tester 2008 var 15 187 och antal tester 2009 var 15 129 vilket innebär en minskning med 0,4 procent. Antal testade 2010 var 14 208 vilket innebär en minskning med 6% jämfört med 2009.

Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län

<i>Klamydiatest på webben införs</i> Antal tester på webben	● Klamydiatest via webben genomfördes 2009 med mycket goda resultat och har fortsatt under 2010. Separat rapport finns för fördjupad information av pilotprojektet 2009. Flera andra landsting har varit på studiebesök i Jönköping och kommit igång efter det. Arbetet är väl inarbetat i ordinarie rutiner och justeringar sker efter behov. Arbetet har presenterats på en kvalitetskonferens i Nice, 2010, av Göran Henriks. Klamydiatest via webben har presenterats i idétorget på STI-konferens på Visingsö under augusti 2010. Konferensen anordnades av Adlon (7 landsting och 1 region i samverkan kring sexuell hälsa). <i>Källa: Folkhälsoavdelningen, Informationsavdelningen, STD-mottagningen Jönköping samt Medicinsk diagnostik</i> Antal inskickade och analyserade tester via webben under 2010 var 1298 st, av dessa hade 74 st en klamydia det vill säga 5,7 procent av de som testat sig. Nästan lika många män som kvinnor testar sig via webben vilket skiljer sig åt på mottagningar där fler kvinnor testar sig. <i>Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien och mikrobiologen, Landstinget i Jönköpings län</i>																																																								
<i>Förenklad klamydiaprovtagning för kvinnor. (Vaginaltest/egentest)</i> Andel testade med vaginaltest av totalt testade för klamydia (per månad).	Antal testade med vaginaltest samt enbart urinprov i Jönköpings län 2009 fördelat per månad. <table border="1" data-bbox="539 920 1082 1413"> <thead> <tr> <th></th> <th>Klamsek (sekretprov)</th> <th>Klamurin (urinprov)</th> <th>Totalt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>januari</td><td>830</td><td>408</td><td>1238</td></tr> <tr><td>februari</td><td>879</td><td>398</td><td>1277</td></tr> <tr><td>mars</td><td>867</td><td>451</td><td>1318</td></tr> <tr><td>april</td><td>784</td><td>359</td><td>1143</td></tr> <tr><td>maj</td><td>826</td><td>358</td><td>1184</td></tr> <tr><td>juni</td><td>820</td><td>421</td><td>1241</td></tr> <tr><td>juli</td><td>636</td><td>329</td><td>965</td></tr> <tr><td>augusti</td><td>814</td><td>422</td><td>1236</td></tr> <tr><td>september</td><td>1026</td><td>434</td><td>1460</td></tr> <tr><td>oktober</td><td>837</td><td>387</td><td>1224</td></tr> <tr><td>november</td><td>779</td><td>387</td><td>1166</td></tr> <tr><td>december</td><td>642</td><td>317</td><td>959</td></tr> <tr><td>Totalt</td><td>9740</td><td>4671</td><td>14411</td></tr> </tbody> </table> Andelen testade med vaginaltest år 2009 var 68% och innefattar enbart kvinnor. I ovanstående statistik för urinprover ingår både män och kvinnor. <i>2010</i> Dessa uppgifter är inte längre tillgängliga. <i>Källa: Enheten för Smittskydd/Vårdhygien, Landstinget i Jönköpings län</i>		Klamsek (sekretprov)	Klamurin (urinprov)	Totalt	januari	830	408	1238	februari	879	398	1277	mars	867	451	1318	april	784	359	1143	maj	826	358	1184	juni	820	421	1241	juli	636	329	965	augusti	814	422	1236	september	1026	434	1460	oktober	837	387	1224	november	779	387	1166	december	642	317	959	Totalt	9740	4671	14411
	Klamsek (sekretprov)	Klamurin (urinprov)	Totalt																																																						
januari	830	408	1238																																																						
februari	879	398	1277																																																						
mars	867	451	1318																																																						
april	784	359	1143																																																						
maj	826	358	1184																																																						
juni	820	421	1241																																																						
juli	636	329	965																																																						
augusti	814	422	1236																																																						
september	1026	434	1460																																																						
oktober	837	387	1224																																																						
november	779	387	1166																																																						
december	642	317	959																																																						
Totalt	9740	4671	14411																																																						
<i>Designa och genomföra pilotstudie kring provtagning av klamydia vid differentialdiagnoser på läkarmottagningar i länet.</i> Antal tester från respektive läkarmottagning i pilotstudien.	● Detta har inte genomförts under 2009 eller 2010. <i>Källa: STD-mottagningen, Jönköping</i>																																																								

Delmål 1:3 Ökad användning och tillgänglighet av kondomer.	
<i>Insats/Mått</i>	Uppföljning 2009 och 2010
<i>Landstinget tillhandahåller kondomer kostnadsfritt internt och externt (skolhälsovården).</i> Antal kondomer beställda från förrådet (per år). Antal kondomer från ADLON (per år).	● Skolhälsovården kan vända sig till respektive ungdomsmottagning eller kvinnohälsovård i sin kommun samt till STD-mottagningar för att få kondomer. Ett informationsbrev finns upprättat för detta. <i>Källa: STD-mottagning, Samordningsbarnmorskor och ungdomsmottagningen Jönköping</i> Adlon har inte tillhandahållit några kondomer under 2010. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen</i> 138 057 kondomer beställdes under 2009 via förrådet. Majoriteten av de som beställt kondomerna är ungdomsmottagningar, STD-mottagningar och folkhälsoavdelningen. Motsvarande siffra för 2010 var 3 402 st kondomer och majoriteten har beställts av ungdomsmottagningen i Jönköping samt Infektionskliniken, Ryhov. <i>Källa: Centralförrådet.</i>
<i>Kondomutdelning vid speciella arrangemang, kampanjer i länet.</i> Antal tillfällen för kondomutdelning i samband med arrangemang och kampanjer (per år).	2009 och 2010 ● Insatser som görs utifrån STD-kuratorer i länet: Värnamo sjukvårdsområde: 1 tillfälle/år (2009), 1 tillfälle/år (2010) Högländets sjukvårdsområde: 0 tillfälle/år (2009), 0 tillfälle/år (2010) Jönköpings sjukvårdsområde: ca 30 timmar/år (2009), 7 tillfällen/år – ca 20 timmar/år (2010). Utdelning av ca 4000 kondomer till skolor. Kondomer delas ut vid beställning av testkit för klamydiatest via webben (2010). <i>Källa: STD-mottagningen, Jönköping.</i> ● Uppgifter från RFSLs satsningar saknas. ● Utdelning av större kvantiteter (200st) ca 6-7 ggr/år till evenemang som studenterna ordnar och vid informationer till nya studenter på hösten som Studenthälsan ansvarar för (2009 och 2010). <i>Källa: Studenthälsan, Högskolan i Jönköping.</i>
<i>Kondomer ska finnas lättillgängliga på platser där människor möts (ungdomsmottagning, skolsköterskemottagning, Studenthälsan, STD-mottagning, kvinnohälsovård, infektionsmottagning med flera).</i> Andel skolor, åk 7-9, som tillhandahåller kondomer (per år). Andel gymnasieskolor som tillhandahåller kondomer (per år). Andel ungdomsmottagningar som tillhandahåller kondomer (per år). Andel STD-mottagningar som tillhandahåller kondomer (per år)	2009 Andel skolor som tillhandahåller kondomer har hämtas från den datoriserade enkäten som gått ut till skolsköterskor i länet. Detta medför att resultatet inte här heltäckande för länet. ● 63,2 procent av skolorna, åk 7-9, tillhandahåller kondomer. ● 77,8 procent av gymnasieskolorna tillhandahåller kondomer. Ingen motsvarande mätning gjord under 2010. Skolsköterskorna har däremot möjlighet att få tillgång till kondomer via ungdomsmottagningarna och STD-mottagningarna i länet. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen, enkät skolsköterskor</i> ● 2009 och 2010 tillhandahåller 100% av ungdomsmottagningarna i länet kondomer. <i>Källa: Ansvariga för Ungdomsmottagningarna i länet.</i> ● 2009 och 2010 tillhandahåller 100% av STD-mottagningarna i länet kondomer. <i>Källa: STD-mottagningen, Jönköping</i>

Andel ungdomar åk 9 och åk 2 på gymnasiet som alltid använder kondom med ny eller tillfällig partner (vartannat år per årskurs).	● Andel ungdomar åk 9 och åk 2 på gymnasiet som alltid använder kondom med ny eller tillfällig partner var inte möjlig att få fram för 2009 eller 2010. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen</i>
Delmål 1:4 Ökad medicinsk kunskap hos mottagningspersonal.	
Insats/Mått	Uppföljning 2009 och 2010
<i>Informations- och utbildningsinsatser inom Landstinget.</i> Antal genomförda informations- och utbildningsinsatser (per år).	● Under maj 2010 genomfördes en HBT-utbildning för ungdomsmottagningspersonalen. ● Under november 2009 genomfördes en uppskattad "Hiv-utbildning" tillsammans med Noaks Ark- Röda korset Småland. Det finns behov av utbildning inom olika områden. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen</i>

Specifika insatser för att minska antalet oönskade graviditeter

Delmål 2:1 Ökad tillgänglighet, användning och uppföljning av preventivmedel och rådgivning.	
Insats/Mått	Uppföljning 2009 och 2010
<i>Revidera befintlig rekommendationslista för att öka valmöjligheten för lämpligt preventivmedel.</i> En förändrad rekommendationslista.	● 2009 Subventioneringen kopplas ifrån Rådgivande listan/Fakta men såväl läkare som barnmorska ska ta hänsyn till rekommendationerna i Rådgivande listan/Fakta. Om förskrivaren gör avsteg från Rådgivande listan/Fakta ska såväl läkare som barnmorskor motivera detta med en väl underbyggd journalanteckning och dokumenteras i patientjournal. Gäller alla preventivmedel i grupp G03A+ G02B Åldersgränsen för subventioneringen följer beslut för avgiftsfri sjukvård och tandvård för ungdomar dvs att barnsjukvården ska vara fri fram till dagen innan man fyller 20 år. <i>Källa: Hälso- och sjukvårdsavdelningen</i>
<i>Inventera och erbjuda preventivmedelsrådgivning för ungdomar i hela länet.</i> Öppettider på länets ungdomsmottagningar eller motsvarande.	● 2009 och 2010 Öppettiderna är väldigt varierande på länets ungdomsmottagningar från att vara öppet alla dagar måndag-fredag till att vara öppet en dag i veckan två timmar. <i>Källa: Folkhälsoavdelningen, enkätundersökning KHV, UM och STD-mottagningar</i>
<i>Underlätta tillgängligheten av "dagenefterpiller".</i> Antal ställen där dagenefterpiller finns tillgängligt	● 2010 Dagenefterpiller – akut p-piller finns tillgängliga på ungdomsmottagningar, kvinnohälsovården, vissa vårdcentraler och Kvinnoklinikens mottagningar i länet. <i>Källa: Kvinnoklinikerna och ungdomsmottagningarna i länet.</i> ● 2009 Kvinnohälsovården i Värnamo sjukvårdområde har satt samman ett litet kitt med information och dagenefterpiller som delats ut till skolsköterskorna vid behov. Vårdcentralerna har tillgång till detta kitt. <i>Källa: Kvinnohälsovården, Värnamo sjukvårdområde</i>
<i>Preventivmedelsrådgivning i samband med barnafödande (slutet av graviditet, utskrivningssamtal på BB och uppföljning vid efterkontroll på KHV).</i>	● Preventivmedelsrådgivning i samband med barnafödande ska ges till samtliga i länet. <i>Källa: Kvinnohälsovården</i>

Uttag av p-piller och minipiller från Apoteket AB (per år).	Uttag av G03A Antikonceptionella medel på recept 2009 och 2010 fördelat på Definierade DygnsDoser (DDD)/1000 invånare, åldersgrupper och länets kommuner samt kostnader för landstinget. Se bilaga 2 (5 olika diagram). <i>Källa: Hälso- och sjukvårdsavdelningen</i>																												
Delmål 2:1 Ökat stöd i samband med abort.																													
Insats/Mått <i>Erbjuda stödjande samtal med kurator i samband med önskad graviditet. Särskild uppmärksamhet vid upprepad abort.</i>	Uppföljning 2009 och 2010 ● 2009 och 2010 Samtliga patienter ska erbjudas samtal med kurator i samband med önskad graviditet. <i>Källa: KK-mottagningen, Ungdomsmottagning, Kvinnohälsovård</i>																												
Delmål 2:1 Ökad uppföljning efter abort.																													
Insats/Mått <i>Preventivmedelsrådgivning och erbjudande av samtal med kurator/barnmorska. Återbesök och uppföljande telefonsamtal för att följa upp bland annat preventivmedel. Särskild uppmärksamhet vid upprepad abort.</i> Andel patienter som kommer på uppföljande samtal till kurator respektive barnmorska /läkare (per år).	Uppföljning 2009 och 2010 <table border="1" data-bbox="539 723 1329 1541"> <tr> <td colspan="4" data-bbox="539 723 1329 898">Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt, andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska, andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök, andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska samt andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten fördelat på länets sjukvårdsområden år 2010. <i>Källa: Kvinnoklinikerna Ryhov, Höglandet och Värnamo.</i></td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 898 890 969"></td> <td data-bbox="890 898 1034 969">Värnamo sjukvårdsområde</td> <td data-bbox="1034 898 1177 969">Höglandets sjukvårdsområde*</td> <td data-bbox="1177 898 1329 969">Jönköpings sjukvårdsområde</td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 969 890 1021">Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt</td> <td data-bbox="890 969 1034 1021">94%</td> <td data-bbox="1034 969 1177 1021">75%</td> <td data-bbox="1177 969 1329 1021">100%***</td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1021 890 1095">Andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska</td> <td data-bbox="890 1021 1034 1095">94%</td> <td data-bbox="1034 1021 1177 1095">88%</td> <td data-bbox="1177 1021 1329 1095">87%</td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1095 890 1169">Andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök</td> <td data-bbox="890 1095 1034 1169">82%</td> <td data-bbox="1034 1095 1177 1169">85%**</td> <td data-bbox="1177 1095 1329 1169">****</td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1169 890 1243">Andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska</td> <td data-bbox="890 1169 1034 1243">-</td> <td data-bbox="1034 1169 1177 1243">55%**</td> <td data-bbox="1177 1169 1329 1243">*****</td> </tr> <tr> <td data-bbox="539 1243 890 1317">Andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten</td> <td data-bbox="890 1243 1034 1317">-</td> <td data-bbox="1034 1243 1177 1317">83%</td> <td data-bbox="1177 1243 1329 1317">80%</td> </tr> </table> * Gäller för tidsperioden 100601-101201 ** Osäkra siffror, mätningen på dessa har förändrats sedan mars 2011 då de 2010 var svåra att mäta. *** 2 st har varit hos kurator på kurator på kvinnokliniken, resten på ungdomsmottagningen. **** läkare tar upp ämnet om patienten är osäker fortsätter diskussionen när patienten kommer till barnmorskan i samband med läkarbesöket. ***** barnmorska tar upp preventivmedel vid återbesöket och skickar meddelande till kvinnohälsovården för uppföljning. ● 2009 kom 82 procent av de som gjort abort på återbesök till barnmorska eller läkare. ● 2009 kom 21 procent av de som gjort abort för uppföljande samtal hos kurator. <i>Källa: Kvinnokliniken Jönköping.</i> ● 2009 Uppgifter har inte varit möjliga att få fram för Värnamos sjukvårdsområde och Höglandets sjukvårdsområde. Höglandet har meddelat att de från och med sommaren 2010 kommer att följa indikatorer som mäter detta.	Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt, andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska, andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök, andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska samt andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten fördelat på länets sjukvårdsområden år 2010. <i>Källa: Kvinnoklinikerna Ryhov, Höglandet och Värnamo.</i>					Värnamo sjukvårdsområde	Höglandets sjukvårdsområde*	Jönköpings sjukvårdsområde	Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt	94%	75%	100%***	Andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska	94%	88%	87%	Andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök	82%	85%**	****	Andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska	-	55%**	*****	Andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten	-	83%	80%
Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt, andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska, andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök, andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska samt andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten fördelat på länets sjukvårdsområden år 2010. <i>Källa: Kvinnoklinikerna Ryhov, Höglandet och Värnamo.</i>																													
	Värnamo sjukvårdsområde	Höglandets sjukvårdsområde*	Jönköpings sjukvårdsområde																										
Andel abortsökande <18 som haft kuratorskontakt	94%	75%	100%***																										
Andel abortsökande <18 som varit på återbesök hos barnmorska	94%	88%	87%																										
Andel abortsökande där det finns plan för framtida preventivmedel vid läkarbesök	82%	85%**	****																										
Andel abortsökande med preventivmedelsplan vid återbesök hos barnmorska	-	55%**	*****																										
Andel abortsökande kvinnor alla åldrar som varit på återbesök efter aborten	-	83%	80%																										

Slutsatser

Arbetet utifrån handlingsplanen för sexuell hälsa har fortgått under 2010 och flera delar har genomförts och förbättrats. Framgångarna med webbtjänsten klamydiatest via webben fortsätter och tjänsten utvecklas, nätverksträffar med ungdomsmottagningspersonal har ett stort värde och arbetet pågår med att ta fram gemensamma riktlinjer för ungdomsmottagningarna i länet. Smittspårningsarbetet följer Socialstyrelsens rekommendationer och fungerar väl. Den delen av handlingsplanen som berör arena skola har kommit igång under 2010 och arbete pågår med att hitta vägar för att förbättra sex- och samlevnadsundervisningen i länets skolor samt bygga upp en hemsida som ett stöd i undervisningen. Vissa mått har även detta år inte varit möjliga att följa upp på grund av att de inte finns tillgängliga. Ny insamling av data för att följa upp år 2011 kommer att genomföras under januari-mars 2011 och vara sammanställd till juni 2012.

Under hösten 2011 bör arbete påbörjas för att revidera handlingsplanen. Revideringen bör innefatta att nuvarande mål, mått och ansvariga ses över samt en breddning av programmet till att innefatta fler målgrupper. Detta ska göras i samråd med berörda aktörer.

Bilaga 1

Bilaga 2

Fel! Objekt kan inte skapas genom redigering av fältkoder.

Fel! Objekt kan inte skapas genom redigering av fältkoder.

Fel! Objekt kan inte skapas genom redigering av fältkoder.

Fel! Objekt kan inte skapas genom redigering av fältkoder.

G03A Antikonceptionella medel uthämtade på recept 2010

Landstingets kostnad per 1000 invånare

